

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. september 2023
(OR. en)

12416/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0204(NLE)

JUR 494
COMAR 34
COJUR 42
ENV 919

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allakirjastamise kohta

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2023/...,

...,

**Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni
mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud,
väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja
kestlikku kasutamist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allakirjastamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes
artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 98/392/EÜ¹ sõlmis Euroopa Ühendus 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu selliste konventsiooniga reguleeritavate küsimuste ulatuses, mille puhul liikmesriigid on oma pädevuse ühendusele üle andnud. Liit on seni ainus rahvusvaheline organisatsioon, kes on UNCLOSi osaline selle artikli 305 lõike 1 punkti f ja IX lisa artikli 1 tähenduses.
- (2) ÜRO Peaassamblee otsustas oma 24. detsembri 2017. aasta resolutsioonis 72/249 kutsuda ÜRO egiidi all kokku valitsustevahelise konverentsi, et koostada ÜRO mereõiguse konventsiooni kohase rahvusvahelise õiguslikult siduva instrumendi tekst, mis käsitleb väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist.
- (3) 19. märtsil 2018 andis nõukogu komisjonile loa pidada küsimustes, mis kuuluvad liidu pädevusse ja mille kohta liit on vastu võtnud õigusnormid, liidu nimel läbirääkimisi ÜRO mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitava rahvusvahelise õiguslikult siduva instrumendi üle, mis käsitleb väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist.

¹ Nõukogu 23. märtsi 1998. aasta otsus 98/392/EÜ, mis käsitleb 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 1).

- (4) Nii liit kui ka selle liikmesriigid on UNCLOSi osalised ja läbirääkimistega hõlmatud valdkonnad kuuluvad nende pädevusse; seetõttu osales kõnealuse instrumendi üle peetavatel läbirääkimistel koos liikmesriikidega ka liit.(5) Läbirääkimised jõudsid edukalt lõpule 19.–20. juunil 2023 New Yorgis jätkunud valitsustevahelise konverentsi viiendal istungil, kus võeti vastu ÜRO mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitav kokkulepe väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitse ja kestliku kasutamise kohta (edaspidi „BBNJ kokkulepe“).
- (6) Läbirääkimistel eduka tulemuse saavutamisel osalesid aktiivselt nii liit kui ka selle liikmesriigid.
- (7) BBNJ kokkulepe hõlmab nelja valdkonda: merelist päritolu geneetilised ressursid, sealhulgas tulu õiglane ja erapooletu jaotamine (BBNJ kokkuleppe II osa); sellised meetmed nagu piirkonnapõhised (sh merekaitsealad) majandamisvahendid (BBNJ kokkuleppe III osa); keskkonnamõju hindamine (BBNJ kokkuleppe IV osa); samuti suutlikkuse suurendamine ja meretehnoloogiabiire (BBNJ kokkuleppe V osa). BBNJ kokkuleppega toetatakse ka ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030, eelkõige selle kestliku arengu eesmärgi nr 14 (ookeani- ja mereökosüsteemid) saavutamist ning aidatakse kaasa Kunming-Montreali üleilmse elurikkuse raamistiku eesmärkide ja sihtide saavutamisele.

- (8) BBNJ kokkulepe on kooskõlas liidu toimimise lepingu artiklis 191 osutatud liidu keskkonnanäesmärkidega, milleks on keskkonna säilitamine, kaitsmine ja selle kvaliteedi parandamine; inimeste tervise kaitsmine; loodusvarade kaalutletud ja mõistlik kasutamine; ja meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ning eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu.
- (9) BBNJ kokkuleppe artikli 65 kohaselt on kokkulepe avatud allakirjutamiseks liidule.
- (10) Kokkuleppele alla kirjutamine liidu nimel ei mõjuta pädevuste jaotust liidu ja selle liikmesriikide vahel. Käesolevat otsust ei tohiks tõlgendada nii, nagu kasutaks liit võimalust teostada oma välispädevust kokkuleppega hõlmatud valdkondades, mis kuuluvad jagatud pädevusse, mille puhul ei ole liit veel vastavat pädevust liidu sees teostanud.
- (11) Liit peaks saama BBNJ kokkuleppe osaliseks koos oma liikmesriikidega, kuna kokkuleppega hõlmatud valdkonnad kuuluvad nii liidu kui ka liikmesriikide pädevusse. Käesolev otsus ei piira kokkuleppe allkirjastamist liikmesriikide poolt vastavalt nende siseriiklikele menetlustele.
- (12) Käesolev otsus ei piira liidu ja selle liikmesriikide kokkuleppeid, mis käsitlevad nende vastutuse jaotust selliste BBNJ kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmisel, mis võetakse vastavalt BBNJ kokkuleppe artiklile 67.

(13) Käesolev otsus ei piira liikmesriikide suveräänsust, suveräänseid õigusi ega jurisdiktsiooni kooskõlas UNCLOSiga.

(14) BBNJ kokkuleppele tuleks alla kirjutada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitleva kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) liidu nimel allkirjastamiseks antakse luba, tingimusel et nimetatud kokkulepe sõlmitakse¹.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud kokkuleppele liidu nimel alla kirjutama.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹ Kokkuleppe tekst avaldatakse koos selle sõlmimise otsusega.